

УДК 372.2.011.3-051:005.336.5(043.5)

ГЕРАСЬКІНА Вікторія,

магістрантка, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

e-mail: viky.geraskina@yandex.ru

СИПЧЕНКО Ольга Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки вищої школи, ДВНЗ

«Донбаський державний педагогічний університет»
e-mail: sypchenko_o@i.ua

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ

У статті подано ґрунтовний аналіз проблеми підготовки майбутніх вихователів до професійного самовдосконалення в умовах освітнього середовища педагогічного коледжу. Визначено сутність поняття «освітнє середовище» та охарактеризовано його складові. Досліджено і проаналізовано категорію «самовдосконалення», виявлено сутність, зміст і особливості професійного самовдосконалення

майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Установлено, що однією з умов стимулювання професійного самовдосконалення студентів є здійснення систематичного педагогічного керівництва цим процесом та виявлено шляхи підвищення професійно-педагогічного самовдосконалення майбутніх вихователів в освітньому середовищі педагогічного коледжу.

Ключові слова: професійна підготовка; освітнє середовище; професійне самовдосконалення; майбутні вихователі дошкільних навчальних закладів; педагогічний коледж.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. На сучасному етапі розвитку України відбувається становлення нової системи освіти, яка орієнтується на входження у світовий освітній простір, що сприяє розширенню доступу до Європейської освіти та потребує розв'язання проблеми реформування національної системи вищої освіти, зростання інтелектуального та духовного потенціалу суспільства, підготовки нової генерації педагогічних працівників, здатних реалізувати поставлені державою завдання.

Упровадження Державного стандарту дошкільної освіти вимагають від вищих навчальних закладів досконалої підготовки майбутніх вихователів. Адже, сучасний вихователь – це професіонал, який орієнтується в наукових досягненнях, інноваціях, володіє різними технологіями розвитку, навчання та виховання дітей, здатний до саморозвитку, самовдосконалення, самомоделювання та самопроектування в різних сферах життєдіяльності, у тому числі й у професійній. У зв'язку з цим актуальності набуває проблема підготовки та професійного самовдосконалення майбутніх фахівців дошкільної освіти в умовах освітнього середовища у ВНЗ усіх рівнів акредитації.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Аналіз педагогічних та психологічних досліджень показує, що проблема професійної підготовки педагога, зокрема вихователя дошкільного закладу розкрита в ряді праць: Г. Беленької, І. Білої, А. Богущ, Н. Гавриш, А. Гончаренка, Л. Загородньої, О. Кононко, Т. Поніманської, О. Фунтікової, А. Хуторського та ін. Питання фахового становлення майбутнього вихователя представлені в наукових розвідках Л. Артемової, Е. Вільчовського, М. Машовець, Г. Сухорукової та ін.

Дослідження проблеми професійно-педагогічного самовдосконалення та шляхів його формування перебувало в центрі уваги багатьох учених: Г. Балл, Ю. Долінська, С. Єлканов, Ю. Калугін, М. Костенко, О. Кучерявий, О. Малихін, І. Науменко, Л. Рувінський, Н. Сегеда, Т. Степанова, Т. Тихонова, П. Харченко та ін. Різні аспекти дослідження освітнього середовища висвітлено в роботах відомих вітчизняних та зарубіжних учених: В. Авдєєва, М. Братко, Г. Беляєва, Є. Васильєвої, С. Гершунського, Т. Гущиної, С. Дерябо, Е. Зеєра, А. Каташова, О. Леонт'євої, В. Мастерової, Н. Селиванової, В. Ясвіна тощо.

Формування цілей статті (постановка завдання). Мета статті передбачає ґрунтовний аналіз проблеми підготовки майбутніх вихователів до професійного самовдосконалення в умовах освітнього середовища педагогічного коледжу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Питання про роль власної активності особистості в процесі її становлення і розвитку завжди перебувало в центрі уваги прогресивної наукової думки, а основний шлях індивідуального та суспільного розвитку незмінно пов'язувався із самовдосконаленням особистості. Особливого значення самовдосконалення набуває в контексті сучасних концепцій суб'єктності, творчості, духовності, особистісно-орієнтованого навчання, гуманістичної педагогіки, у яких даний феномен розглядається як фундаментальна проблема особистісного і професійного зростання людини, передумова її успішної життєдіяльності.

Роль самовдосконалення вихователя дошкільного навчального закладу як для досягнення вершин професіоналізму, підвищення результативності педагогічної діяльності, забезпечення ефективної самореалізації в професії, обумовлює значне посилення уваги сучасних дослідників до цього складного й неоднозначного явища та актуалізує потребу його наукової інтерпретації. На необхідності підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх педагогів з дошкільного виховання наголошується в Законах України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про вищу освіту», пріоритетних напрямках Національної доктрини розвитку освіти України XXI століття, Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності, Коментарі до Базового компонента дошкільної освіти в Україні та інших програмних документах.

Хоча пріоритетні завдання та передумови позитивних зрушень прописані в законодавчих документах, але перед освітянами постала важлива проблема – побудови сприятливого освітнього середовища для професійної підготовки майбутніх вихователів. Ми

вважаємо, що для її вирішення необхідно: 1) створити механізм реальних змін в педагогічній освіті; 2) розробити загальні стратегії навчально-виховного середовища педагогічних коледжів, які б включали кожного майбутнього вихователя до особистісно-зорієнтованого, самостійного навчання, формування навичок професійного самовдосконалення тощо.

Ученими доведено, що одним із провідних факторів розвитку особистості є середовище. Так, сучасна педагогічна наука пропонує два головних напрями вивчення середовища. У першому напрямі середовище представлено як виховний чинник – розкриття виховних потенціалів середовища (С. Шацький, Л. Новікова, В. Семенов та ін.). У другому – середовище розглянуто як чинник освіти та розвитку людини в умовах функціонування гуманістично орієнтованої педагогічної системи (В. Воронцова, М. Корнева, М. Катуніна) [1, с. 162].

При цьому освітнє середовище, зазвичай, розуміють як те, що оточує людину, опосередковує її діяльність. З цього приводу дослідження Л. Виготського, Ю. Панюкова та В. Слободчикова дозволили розвести поняття «місце освіти», «освітній простір» і «освітнє середовище». Учені зазначають, що:

- поняття освітнього простору й освітнього середовища слід визначати з професійно-діяльнісної точки зору;
- освітній простір задається сукупністю освітніх процесів, інститутів і середовищ, є похідним від них, однак до них не зводиться;
- межі освітнього простору задаються масштабом професійної діяльності педагогів і є гнучкими, можуть розширюватися й звужуватися. Діяльність, замкнена рамками окремої освітньої установи, однієї предметності, знищує єдність і безперервність простору, зводячи його до набору місць освіти;
- поняття освітнього середовища розглядається з управлінської професійно-діяльнісної позиції, оскільки виділяють дві специфічні особливості освітнього середовища: однією є наповненість, насиченість її освітніми ресурсами, іншої – спосіб організації (структурованість) [2].

Цікавим для нашого дослідження є визначення освітнього середовища поданого О. Васильєвою. Учена вважає, що це різнорівневе полікультурне утворення, індивідуальне для кожного, хто навчається, середовище побудови власного Я, що забезпечує створення умов для актуалізації внутрішнього світу особистості, її особистісного зростання, самореалізації, становлення самосвідомості [3, с. 77].

М. Климович до змісту поняття «освітнє середовище» відносить сукупність умов, що забезпечують результативність освітнього процесу і становлення особистості [4, с. 48]. На думку вченої, середовище живить ціннісно-смісловий розвиток особистості, створює передумови для фахового зростання – формування здатності майбутнього педагога розуміти, формулювати і розв'язувати професійні проблеми та вирішувати завдання професійного саморозвитку, виявляти більш високий рівень активності, самостійності, особистісної самореалізації, самовдосконалення, досягати стійкого професійного успіху тощо [4, с. 49].

Висловлені позиції доповнюються думкою М. Братко, яка додає, що освітнє середовище – це комплекс умов для освіти людини, що склались цілеспрямовано і спонтанно в установі, яка виконує освітні функції [5, с. 54]. Отже, освітнє середовище педагогічного коледжу – багатосуб'єктне та багатопредметне системне утворення, що має можливості цілеспрямовано впливати на професійно-особистісний розвиток майбутнього вихователя, забезпечуючи його готовність до професійної діяльності, успішної самореалізації у процесі життєдіяльності. Завдання педагогічного коледжу полягає в тому, щоб забезпечити якісний освітній процес, здатний запускати механізми особистісного розвитку та управління педагогічно-освітнім середовищем. Це дозволяє розглядати середовище як потужний ресурс забезпечення високої якості освіти.

Зазначимо, що освітнє середовище педагогічного коледжу задає і визначає умови реалізації внутрішніх можливостей майбутніх вихователів та їх становлення як суб'єктів майбутньої професійної діяльності. Взаємодія студентів і освітнього середовища в свідомій, цілеспрямованій і творчій діяльності передбачає вивчення і врахування специфіки всіх учасників освітнього процесу. Відтак, освітнє середовище педагогічного коледжу створює сприятливі умови для здійснення освітнього процесу відповідно до визначеної мети і завдань, забезпечує його цілісність, сприяє формуванню професійно-педагогічної культури майбутніх фахівців.

Так, в освітньому середовищі КЗ «Бахмутський педагогічний коледж» забезпечується психолого-педагогічний супровід суб'єктно-професійного становлення майбутніх вихователів, який дозволяє включити студентів в суб'єкт-суб'єктні відношення і розвивальні форми діяльності, що сприяють розгортанню професійного потенціалу особистості, формуванню професійної свідомості, соціального та професійного інтелекту, емоційно-вольової сфери, позитивного ставлення до світу і до себе, професійно важливих якостей: рефлексія, відповідальність, самостійність, автономність, упевненість у собі, аутокомпетентність, самовиховання, саморозвиток, самовдосконалення тощо.

Оскільки в дослідженні йдеться про підготовку майбутніх вихователів до професійного самовдосконалення, звернемось до визначення даної категорії. Термін «самовдосконалення» походить від поєднання «само-» і «вдосконалення». Так, «само-» як спільна частина слів на позначення різних видів самоактивності особистості вказує на:

- скерованість дій на самого суб'єкта діяльності;
- здійснення їх людиною самостійно, без стороннього впливу та будь-якої допомоги;
- їх внутрішню детермінованість, автоматичність здійснення, приведення в дію під впливом внутрішніх механізмів; «удосконалення» ж свідчить про спрямованість дій на досягнення досконалості як найвищої позитивної мети розвитку особистості, а також підкреслює «вершинність» цієї мети (прагнення досягти вершини розвитку) [6, с. 94].

Важливим для нас є визначення поняття «професійне самовдосконалення», яке подає К. Абульханова-Славська. Дослідниця вказує, що це свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня своєї професійної компетентності та розвитку значимих якостей відповідно до зовнішніх соціальних вимог, умов професійної діяльності та особистісної програми розвитку [7, с. 176].

Професійне самовдосконалення – це невід'ємний компонент підготовки фахівців, результат свідомої взаємодії фахівця з конкретним соціальним середовищем, під час якого він реалізує потребу розвитку в себе таких професійно-важливих якостей, відповідних знань і вмінь, що сприятимуть успіху у професійній діяльності та життєдіяльності взагалі [8].

Отже, професійне самовдосконалення майбутніх працівників дошкільних навчальних закладів можна розглядати як цілеспрямований, свідомий процес підвищення студентом педагогічного коледжу рівня своєї професійної компетентності і розвитку професійно важливих якостей та можливостей, що відповідають соціальним вимогам до професійної діяльності, який здійснюється під час реалізації самовиховання й самоосвіти і забезпечує майбутньому молодшому спеціалісту успіх у професії та житті.

Вимоги сьогодення та педагогічна практика вказують на те, що головною метою у формуванні майбутнього вихователя є його вміння самовдосконалюватися не лише під час навчання, а й своєї педагогічної діяльності. Відома вчена Н. Сугатська у своєму дослідженні довела, що ефективна професійна підготовка майбутнього вихователя дітей дошкільного віку неможлива без самоосвіти, самовиховання та саморозвитку. Тобто навчання й самонавчання студента потребує не лише знання ним форм і методів групової роботи з дітьми, роботи з книгою, іншими сучасними джерелами інформації, а й застосування деяких власних вольових зусиль, розвитку певних особистісних якостей, які допоможуть йому в професійному становленні [9, с. 224].

Ю. Доля та І. Ларіна, вказують на те, що однією з умов стимулювання професійного самовдосконалення студентів є здійснення систематичного педагогічного керівництва цим процесом [3, с. 103]. Відтак, доречно звернути увагу на особистісний саморозвиток і професійне становлення майбутнього вихователя у процесі його навчання в педагогічному коледжі. Важливим чинником у створенні ефективної підготовки майбутнього вихователя є система заходів, яка дозволить усвідомити внутрішні мотиви та прояви майбутньої професії, тобто сприятиме професійному самовдосконаленню.

У рамках створення сприятливого освітнього середовища КЗ «Бахмутський педагогічний коледж» педагогічним колективом було розроблено та апробовано спецкурс «Основи професійно-педагогічного самовдосконалення майбутнього вихователя». Мета практичної розробки полягала у створенні умов формування готовності майбутніх вихователів до професійного самовдосконалення. Провідними завданнями виступили: актуалізація у студентів педагогічного коледжу мотивації професійного зростання, розширення і поглиблення знань у сфері професійно-педагогічного самовдосконалення, вироблення необхідних умінь професійного самовиховання, самоосвіти, самоактуалізації тощо.

Зокрема вивчення спецкурсу спрямовувалось на засвоєння студентами знань про самовдосконалення особистості, його сутнісні ознаки й складові, цільові орієнтири, психологічні механізми, форми, методи, етапи, а також про зміст і особливості таких провідних форм самовдосконалення майбутнього вихователя як самовиховання, самоосвіта й самоактуалізація. На основі зазначених знань розвивались уміння застосовувати методи і прийоми професійно-педагогічного самовиховання, самоосвіти, самоактуалізації, на основі самопізнання власної особистості складати програму професійного самовдосконалення, окреслювати життєві плани, вибудовувати стратегію професійного розвитку та окремих професійних дій, знаходити та реалізовувати оптимальні шляхи професійного зростання, постійно вдосконалювати свої професійно значущі риси і якості, збагачувати власний творчий потенціал, аналізувати хід свого професійного розвитку та відповідно коригувати тактику професійного самовдосконалення.

Запропонований спецкурс сприяв активізації пізнавально-творчої діяльності студентів та збагаченню досвіду їх самопізнання і самотворення завдяки використанню активних та евристичних методів навчання, а також розробки творчих проєктів, проведення тематичних дискусій, творчих нарад, круглих столів, організації лабораторних практикумів, застосування методів і прийомів тренування, прикладу, моделювання, аналізу діяльності, навчальних ігор, репродуктивних і творчих вправ, тренінгових завдань тощо.

Під час проведення спецкурсу поширення набуло поєднання колективних та індивідуальних форм педагогічного впливу, застосування яких сприяло врівноваженню зовнішньо детермінованих та внутрішньо обумовлених тенденцій професійного самовдосконалення майбутніх вихователів. Використання групових форм роботи обумовило стимулювання активності студентів та забезпечило можливість кожному проявити себе, висловити власну думку й отримати зворотню інформацію про себе, свою позицію, ознайомитись з позиціями інших. Це дозволило підвищити рівень самопізнання, сприяло виробленню адекватної самооцінки, переосмисленню власних поглядів та уявлень, досягненню позитивної самозміни думок, ставлень та прагнень майбутнього вихователя.

Висновки. У ході дослідження встановлено, що освітнє середовище педагогічного коледжу відіграє важливу роль у професійному становленні майбутніх вихователів. Грунтовний аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє констатувати, що освітнє середовище педагогічного коледжу цілеспрямовано впливає на професійно-особистісний розвиток майбутніх фахівців, зокрема, сприяє формуванню навичок самовдосконалення.

Доведено, що професійно-педагогічне самовдосконалення майбутнього вихователя є цілеспрямованим процесом і результатом творчого, самостійного руху до вершин особистісного і професійного розвитку, що досягається завдяки самоосвіті, самовихованню й самоактуалізації майбутнього фахівця та забезпечує його творчу самореалізацію в професії. Установлено, що одним із ефективних шляхів формування навичок професійного самовдосконалення майбутніх вихователів є система заходів, спрямованих на особистісну орієнтованість навчально-виховної взаємодії та ціннісно-сміслову спрямованість студентів на професійну педагогічну діяльність, набуття ними досвіду професійно-педагогічної самоосвіти, самовиховання й самоактуалізації, забезпечення формувальних впливів на розвиток різних компонентів готовності до самовдосконалення. У зв'язку з цим нами було запропоновано спецкурс, який сприяв активізації пізнавально-творчої діяльності студентів, професійному зростанню та підвищенню рівня професійного самовдосконалення майбутніх вихователів.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в аналізі технології професійно-педагогічного самовдосконалення майбутніх вихователів в освітньому середовищі педагогічного коледжу.

Список використаної літератури

1. Гомонюк О. Гуманістичне освітнє середовище – провідна умова формування професійно-педагогічної культури майбутнього соціального педагога. Вісник Львівського університету. 2009. №25. Ч.1. С. 160–168.
2. Керницький О.М. Освітнє середовище вищого навчального закладу як педагогічний феномен. URL: <http://library.uipa.edu.ua/images/data/zbirnik/kernskiy.pdf>
3. Васильева Е.Ю. Образовательная среда вуза как объект управления и оценки. *Университетское образование: практика и анализ*. 2011. № 4(74). С. 76–82.
4. Климович М. Роль науково-методичного середовища педагогічного ВНЗ у професійній підготовці вчителя початкової школи. *Рідна школа*. 2011. №11. С. 48–51.
5. Братко М.В. Сутнісний зміст поняття «освітнє середовище вищого навчального закладу». *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2012. № 18. С. 50–55.

6. Мацук Л. Готовність майбутніх педагогів до професійного самовдосконалення. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/opu_2016_8_18.
7. Психология и педагогика: учебное пособие / Под ред. К.А. Абульхановой–Славской, Н.В. Васиной, Л.Г. Лаптева, В.А. Слостенина. М.: Совершенство, 1998. 320 с.
8. Ігнатюк О.А. Теоретичні та методичні основи підготовки майбутнього інженера до професійного самовдосконалення в умовах технічного університету: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Харків, 2010. 44 с.
9. Сугатська Н.С. Професійне самовдосконалення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів як наукова проблема. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2016. Вип. 48. С. 223–229.
10. Ларіна І.О., Доля Ю.В. Професійне самовдосконалення як запорука готовності майбутніх вихователів до здійснення національного виховання дошкільників. *Традиційна культура в умовах глобалізації : платформа для міжкультурного та міжрегіонального суспільного діалогу: матеріали наук.-практ. конф.* (м. Харків, 22–23 трав. 2015 р.). Харків: Точка, 2015. С. 102–104.

References

1. Gomonyuk, O. (2009). Humanistic educational environment – the leading condition for the formation of vocational and pedagogical culture of the future social pedagogue. *Bulletin of Lviv University*, 25.1, 160–168. (in Ukr.)
2. Kernitsky, O.M. Educational environment of a higher educational institution as a pedagogical phenomenon. Retrieved from <http://library.uipa.edu.ua/images/data/zbirnik/kernskiy.pdf> (in Ukr.).
3. Vasilyeva, E.Yu. (2011). Educational environment of the university as an object of management and evaluation. *University Education: Practice and Analysis*, 4(74), 76–82. (in Russ.).
4. Klimovich, M. (2011) The role of the scientific-methodical environment of the pedagogical university in the training of the elementary school teacher. *Native school*, 11, 48–51. (in Ukr.).
5. Bratko, M.V. (2012). Essential content of the notion "educational environment of a higher educational establishment". *Pedagogical Education: Theory and Practice. Psychology. Pedagogics*, 18, 50-55. (in Ukr.).
6. Matsuk, L. (2016). *Readiness of future teachers to professional self-improvement*. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/opu_2016_8_18. (in Ukr.).
7. *Psychology and pedagogy: a manual* (1998). In K.A. Abulkhanova-Slavskaya, N.V. Vasina, L.G. Lapteva, V.A. Slostenin (Ed.). Moscow: Perfection. (in Russ.).
8. Ignatyuk, O.A. (2010). Theoretical and methodological principles of preparation of the future engineer for professional self-improvement in the conditions of a technical university. (Doctor of Science dissertation). *Thesis*. Kharkiv (in Ukr.).
9. Sugatskaya, N.S. (2016). Professional self-improvement of future educators of pre-school educational institutions as a scientific problem. *Pedagogy of the formation of a creative person in higher and secondary schools*, 48, 223–229. (in Ukr.).
10. Larina, IO, Dolya, Yu.V. (2015). Professional self-improvement as a guarantee of the readiness of future educators to implement national upbringing of preschoolers. *Traditional culture in the conditions of globalization: a platform for intercultural and interregional social dialogue: materials of the scientific-practical conference* (Kharkiv, May 22–23, 2015), 102–104. Kharkiv: Point (in Ukr.).

GERASKINA Victoria,

Graduate Student, Donbas State Pedagogical University
e-mail: viky.geraskina@yandex.ru

SYPCHENKO Olha

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor of Higher School Pedagogy Department,
Donbas State Pedagogical University
e-mail: sypchenko_o@i.ua

PROBLEM OF FUTURE EDUCATORS' PREPARING FOR PROFESSIONAL SELF-IMPROVEMENT IN EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF PEDAGOGICAL COLLEGES

Abstract. *Introduction.* At the current stage of Ukraine's development, the formation of a new system of education that is oriented towards entering the world educational space, which requires the solution of the problem of reforming the national system of higher education, increasing the intellectual and spiritual potential of society, preparing a new generation of pedagogical workers capable of realizing the state tasks.

Implementation of the State Standard of Pre-school Education requires the higher education institutions to perfect the training of future educators. In connection with this, the problem of training and professional self-improvement of future specialists of preschool education in the educational environment at higher educational institutions of all levels of accreditation becomes relevant.

Purpose. The purpose of the article foresees the grounded analysis of the problem of training the future educators towards professional self-improvement in the educational environment of the pedagogical colleges.

Results. The necessity of increasing efficiency of training the future educators in preschool education is noted in the Laws of Ukraine "On Education", "On Preschool Education", "On Higher Education", the priority directions of the National Doctrine of the Development of Education of Ukraine of the 21st Century, the Concept of Civic Education of the Person in the Development of the Ukrainian Statehood, the Comments on the Basic component of preschool education in Ukraine and other program documents.

The scientists have proved that one of the leading factors in the development of personality is the environment. The educational environment of the pedagogical college is a multisubjective and multidisciplinary system creation that has the potential to purposefully influence the professional and personal development of the future educator, ensuring his/her readiness for professional activity, successful self-realization in the process of life activity.

Educational environment of the municipal institution “Bakhmut Pedagogical College” provides psychological and pedagogical support for the subject-professional formation of future educators, which allows the students to be included in the subject-subject relations and developmental forms of activities that contribute to the development of professional potential of the individual, the formation of professional consciousness, social and professional intelligence, emotional and volitional sphere, positive attitude to the world and to oneself, professionally important qualities: reflection, responsibility, independence, auto competence, self-confidence, self-development, self-perfection, etc.

The analysis of psychological and pedagogical literature allows us to consider the concept of “professional self-improvement of future workers of pre-school educational institutions” as a deliberate, conscious process of raising the level of the professional competence by the student of the pedagogical college and developing the professional qualities and opportunities that meet the social requirements for professional activity that is carried out during the implementation of self-upbringing and self-education and provides the future junior specialist with success in the profession and life.

Within the framework of creation of a favorable educational environment, in the municipal institution “Bakhmut Pedagogical College” it has been developed and tested a special course “Fundamentals of professional and pedagogical self-improvement of the future educator”. The purpose of the practical development is to create the conditions for the formation of readiness of future educators for professional self-improvement.

The main tasks are: updating the motivation of professional growth of the students of the pedagogical college, expanding and deepening the knowledge in the field of professional and pedagogical self-improvement, developing the necessary skills of professional self-upbringing, self-education, self-actualization, etc.

Conclusion. In the course of our study it has been found that the educational environment of the pedagogical college plays an important role in the professional development of future educators. The thorough analysis of psychological and pedagogical literature makes it possible to state that the educational environment of the pedagogical college purposefully influences on the professional and personal development of future specialists, in particular contributes to the formation of the self-improvement skills.

In the course of our study it has been found that one of the effective ways of forming the skills of professional self-improvement of future educators is a system of means aimed at the personal orientation of the educational and upbringing interaction and the valuable-sense orientation of the students to professional pedagogical activity, gaining their experience of professional pedagogical self-education, self-upbringing, self-actualization, formation of readiness for self-improvement.

In this regard, we have offered a special course, which contributes to intensification of the students’ cognitive-creative activity, professional growth and raise of the level of professional self-improvement of future educators.

Keywords: *professional training; educational environment; professional self-improvement; future educators of preschool educational institutions; pedagogical college.*

*Одержано редакцією 10.10.2017
Прийнято до публікації 14.10.2017*